

Länsstyrelsen i Skåne län

Inventering av häckande kustfåglar

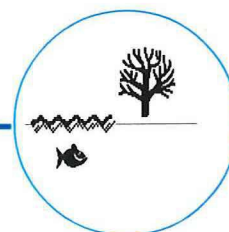
i anslutning till det marina naturreservatet
Falsterbohalvöns havsområde

- Verksamhetsrapport 1998 -

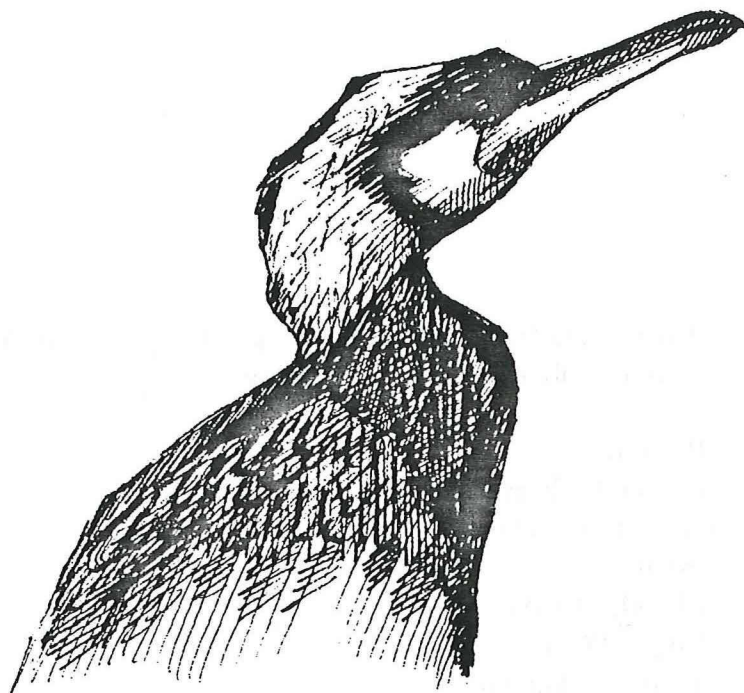
Miljöenheten

Skåne i utveckling 2000:33

Per Andell
Lennart Karlsson
ISSN 1402-3393

Inventering av häckande kustfåglar i anslutning till det marina naturreservatet Falsterbohalvöns havsområde

Teckning: Peter Elfman

Verksamhetsrapport

1998

Per Andell & Lennart Karlsson

Titel: Inventering av häckande kustfåglar i anslutning till det marina naturreservatet Falsterbohalvöns havsområde. Verksamhetsrapport för 1998

Författare: Per Andell
Lennart Karlsson
Falsterbo fågelstation
Fyren
239 40 Falsterbo
040-47 06 88
birdobs@fbo.pp.se

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöenheten
205 15 Malmö
Tfn: 040-25 25 67

Copyright: Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa.

ISSN: 1402-3393

Upplaga: 125 ex.

Tryckeri: Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö

Omslagsbild: Skärfläcka med ungar vid Bakdjupet, Skanör.
Foto: Jan-Åke Hillarp.

Inventering av häckande kustfåglar i Vellinge kommun 1998 inom övervakningsprogrammet för det marina reservatet Falsterbohalvöns havsområde.

Per Andell & Lennart Karlsson

Inledning

Vellinge kommun har en unik kustfågelfauna. De biotoper som dessa arter kräver för sin häckning (strandängar, sandrevlar, moränöar, etc) är utsatta för föränderliga fysikaliska krafter på både kort och lång sikt, såsom havsströmmar, vågrörelser och väder, men de påverkas även av mänskliga aktiviteter. Under 1900-talet har den totala ytan av dessa biotoper i Sverige och övriga Nordvästeuropa successivt minskat till följd av exploatering, vilket fått till följd att de kvarvarande områdena ökat i betydelse för många arters fortsatta existens.

Det pågår arbete inom EU för att kartlägga och skydda viktiga fågelområden. I detta sammanhang räknas även områden som är viktiga rastplatser och flyttningsstråk, vilket i princip borde innebära att hela Vellinge kommun är ett sådant område. Vad man hoppas på är att EU i så fall också stöder skötseln av fågelområdena ekonomiskt, t.ex. för att upprätthålla betesdriften på strandängarna i Foteviksområdet.

Falsterbonäset och Foteviksområdet är klassat som objekt nummer 1 på den svenska s.k. "CW-listan" (CW = Convention of Wetlands) över internationellt viktiga våtmarksområden. Dessutom är nästan all kust i Vellinge avsatt som naturreservat av geologiska, botaniska, zoologiska och sociala skäl. Vissa områden är skyddade med beträdnadsförbud under fåglarnas häckningstid. Därtill är hela havsområdet i Vellinge kommun ut till ett djup av 15 meter förklarad som marint naturreservat sedan 1992. I övervakningen av det sistnämnda har Falsterbo Fågelstation föreslagit ett program för häckfågelinventering. Detta program startade i fjol (Karlsson 1997) och föreliggande rapport är alltså den andra i serien.

Ända sedan 1988 har Falsterbo Fågelstation inventerat den häckande kustfågelfaunan i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun med specialbevakning av de fyra i Sverige utrotningshotade arterna svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*, sydlig kärrsnäppa *Calidris alpina schinzii*, skärfläcka *Recurvirostra avosetta* och småtärna *Sterna albifrons*. Huvuddelen av dessa arters bestånd finns inom kommunens gränser och är i åtminstone tre av fallen beroende av traditionell betesdrift. De unika strömförhållandena och de grunda havsområdena gör att vi även har en suverän situation att studera landbildningar och försvinnanden i en fantastisk dynamik och dess inverkan på fågelpopulationerna inom överskådlig framtid.

Föreliggande redovisning omfattar den andra häckfågelinventeringen inom övervakningsprogrammet för det marina reservatet Falsterbohalvöns Vattenområde. Undersökningen har bekostats av Naturvårdsverket och arbetet har utförts på uppdrag av Miljöenheten vid Länsstyrelsen i Skåne län.

Områdesbeskrivningar

Under 1998 har undersökningsområdet utvidgats. Tre områden har lagts till jämfört med 1997: Fredshög, Stenudden och Östra Höllviken (Fig. 1). Därmed är all kust i kommunen utom de av det s.k. rörliga friluftslivet mest frekventerade stränderna inventerade. De inventerade områdena är i huvudsak av samma naturtyp, dvs. sandrevlar och/eller havsstrandängar. Mest avvikande är S. Flommen som till största delen upptages av två golfbanor.

Sandrevlarna har ofta ingen eller endast sparsam vegetation. Vegetationstäcket kan dessutom mycket snabbt försvinna vid översvämning, vilket i sin tur får effekt på arter (t.ex. ejder), som gärna gömmer sina bon bland örterna. Måkläppen och Skanörs revlar är två typiska sådana områden.

Havsstrandängarna karakteriseras av en kraftig grässvål och ofta en rik, ofta speciell, flora på grund av den växlande salthalten. För att havsstrandängen skall behålla sin karaktär krävs dels regelbundna översvämningar men också att vegetationen betas av kreatur i tillräcklig mängd för att hålla vegetationen nere. Det kortbetade gräset är en grundförutsättning för att flera vadararter (t.ex. tofsvipa och kärrsnäppa) skall trivas och skrida till häckning (se t.ex. Larsson 1986). De mest utpräglade havsstrandängarna i Vellinge kommun finns i Foteviksområdet.

För detaljerade beskrivningar av vegetationen på Falsterbonäset och vid Foteviken, se Kraft (1987).

Följande områden (ordnade från gränsen mot Trelleborgs kommun till gränsen mot Malmö stad) har inventerats 1998 (Fig.1):

1. Fredshög (ca 5 ha)

Den inventerade delen av Fredshög består av en halvö uppbyggd av sand, grus, stenar och musslor. Den innefattar två långsträckta och smala vattensamlingar omgärdade av vass. Innanför halvön finns kortbetad gräsmark. Området är ett populärt rastställe (för människor) och gräsmarken innehåller inga häckande undersökta fågelarter. Halvön däremot attraherar en del vadare och tärnor och är en potentiell plats för flera par småtärnor. För närvarande betas området av får.

2. Stenudden (ca. 5 ha)

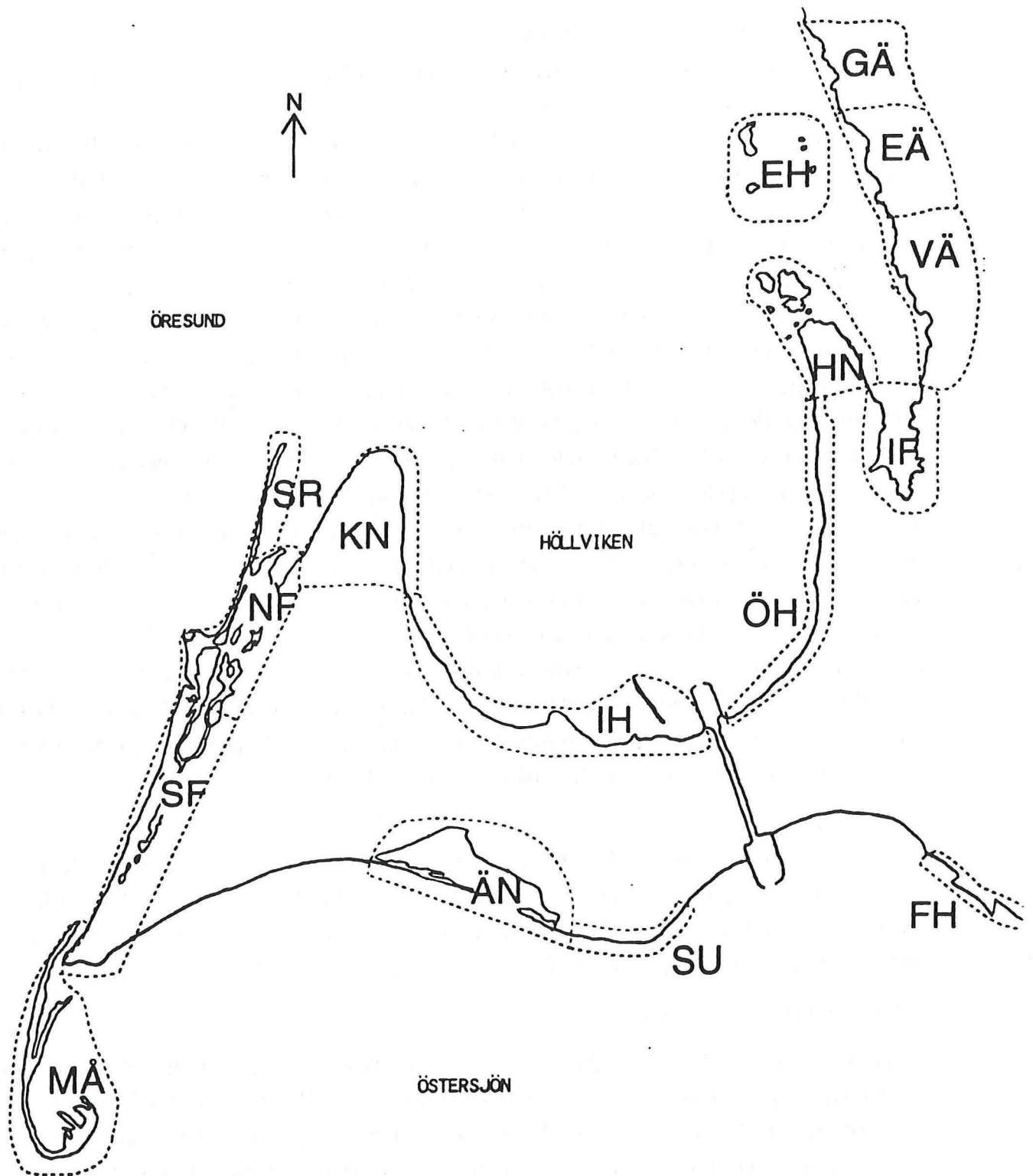
Stenudden ligger omedelbart öster om Ängsnäset och innefattar den östligaste delen av reveln utanför Ängsnäset samt den innersta biten av den grunda havslagunen med vass som huvudsaklig vegetation. Vidare finns några grunda dammar och delar av Ljunghusens golfbana ingår ävenledes.

3. Ängsnäset (ca. 25 ha landyta)

Ängsnäset ingår i naturreservatet Skanörs Ljung, bildat 1969. 1984 utökades reservatsområdet till att även omfatta havet norr och söder om Ljungen ut till tre meters djup. Samtidigt förklarades Ängsnäset som fågelskyddsområde med beträdnadsförbud 1 april - 15 juli.

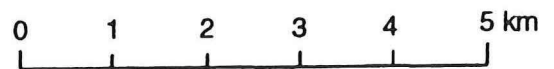
Ängsnäset skiljer sig från resten av Ljungen (söder om väg 100), eftersom det utgörs av kortbetat gräs i stället för ljung och, längst i söder, en sandrevel. Mellan reveln och strandängen finns en grund havslagun. Ängsnäset är det artrikaste området på Falsterbonäset och hyser bl.a. de få kvarvarande paren av svartbent strandpipare. Den totala utvecklingen har varit ganska jämn.

Fig. 1

Inventeringsområden:

FH = Fredshög	ÖH = Östra Höllviken
SU = Stenudden	HN = Lilla Hammars näs
MÅ = Måkläppen	IF = Inre Foteviken
SF = S. Flommen	VÄ = Vellinge ångar
NF = N. Flommen	EÄ = Eskilstorps ångar
SR = Skanörs revlar	EH = Eskilstorps holmar
KN = Knösen	

4. Måkläppen (inkl. reveln väster om Falsterbo fyr).

Måkläppen är Sveriges äldsta naturskyddsområde (1899). Sedan 1971 är det naturreservat och djurskyddsområde med beträdnadsförbud 1 februari - 31 oktober.

Måkläppen är (f.n.) en långsmal sandrevel, från början uppbyggd på en moränbank. Genom påverkan av vind och vattenströmning ändrar reveln ständigt form och storlek. Dessa, ibland mycket snabba och kraftiga förändringar har naturligtvis i sin tur starkt påverkat utvecklingen av såväl flora som fauna. Förändringarna är väl dokumenterade (bl.a. Lidbeck 1794, Rosenius 1926, Gertz 1933, Johansson 1965, Kraft & Schmitz 1979, Kraft 1987, Jönsson 1992a,b).

Vid sekelskiftet var ön belägen ca. 2 km söder om Nabben. Den hade höga dynpartier och ett kraftigt vegetationstäck som gav skydd åt häckande änder och vadare. Efterhand har ön blivit mera långsträckt och flack, samtidigt som vegetationen glesnat betydligt. Under 1980-talet växte öns norra arm snabbt och den kanske mest avgörande förändringen för fågelfaunan inträffade vintern 1989-90 då ön Måkläppen förvandlades till en landfast halvö. Denna mycket viktiga förändring av förutsättningarna för häckfågelfaunan är väl dokumenterad. Det innebär att predatorer, särskilt räv, kunde vandra ut och ta för sig av det dignande utbudet av ägg och fågelungar. Förödelserna blev totala för de häckande fåglarna. De tidigare så talrika arterna, ejder och gråtrut, försvann nästan helt. De senaste åren har rävskaften i stort sett utrotat räven från Falsterbonäset och 1998 blev det andra "rävfria" året för Måkläppens fåglar under detta decennium.

I samband med landförbindelsen växte också en revel upp väster om Nabben och idag når den ca. 400 meter norr om Falsterbo fyr, där den nu vuxit samman med land. Reveln är uppbyggd av sand och småsten och är delvis örtbevuxen. Den hänger ihop med Måkläppen och fåglar som häckar på reveln har således inkluderats under rubriken "Måkläppen" nedan.

5. Södra Flommen (ca. 48 ha;)

Området väster om Falsterbo (från Nabben till församlingsgränsen) består av golfbanor och brackvattenlaguner med enstaka "öar" av ursprunglig strandäng och ljunghed. Lagunerna längst i söder är på väg att helt växa igen med säv och vass, medan de nordliga rensas med jämna mellanrum. Längs sydkusten finns höga sanddyner. Hela området är naturreservat.

6. Norra Flommen (ca. 24 ha)

Detta område omfattar Slusan, Ålasjön, Landgrens holme och inre Bakdjupet. Denna del av Flommen (väster om Skanör) har restaurerats. Boskap betar nu åter i området, som delvis återfått sin karaktär av betad strandäng. Dessutom har träddungen på Landgrens holme, som var de äggstjälande kråkornas favoritutsiktspunkt, tagits bort. Dessa åtgärder har fått en omedelbar och positiv effekt på fågellivet och området är f.n. det partätaste på Falsterbonäset. Hela området är naturreservat.

7. Skanörs revlar

Skanörs revlar ingår också i Flommens Naturreservat. Själva fågelskyddsområdet utgöres av nordligaste delen av Skanörs revlar (sandreveln norr om Skanörs hamn, Fig. 1) och består av vidsträckt sandflator utan någon egentlig vegetation. Storleken växlar med vattenståndet, stundom översvämmas och stundom torrlägges stora arealer. Beträdnadsförbud gäller under tiden 1 april - 15 juli. Trots detta har häckfågelfaunan tunnats ut under de senaste åren, sannolikt mest på grund av predation.

8. Knösen (ca. 150 ha)

Knösen är den norra udden av Falsterbonäset (norr om en linje Skanörs kyrka - Breväg) med omväxlande strandängar (särskilt längs östra sidan), sandiga åkrar och mindre skogsplanteringar (ej inventerade). Norr och öster om Knösen friläggs stora ytor havsbotten vid lågvatten. Hela kustlinjen är naturreservat.

9. Inre Höllviken (ca. 73 ha)

Området sträcker sig från Breväg till Falsterbokanalerna. Det innefattar även Black, en ungefär 500 m lång och 10 m bred sten- och sandrevel i Höllviken, väster om Falsterbokanalerna. I övrigt utgörs området av en smal strandängszon och längs vissa sträckor finns vass och/eller säv.

10. Östra Höllviken

Östra Höllviken utgör den smala kustremsan från Falsterbokanalerna österut till gränsen för Lilla Hammars näs och består av en smal remsa sandstrand och en hel del örtvegetation längs hela vägen. Längs hela sydsidan löper en cykelstig och vandringsled och delar av området används av brädseglare. Vid högvatten översvämmas de fåtaliga möjliga häckningsplatserna.

11. Lilla Hammars näs (ca. 68 ha)

Lilla Hammars näs avsattes som naturminnesmärke 1952, numera är det naturreservat och fågel-skyddsområde. Beträdtnadsförbud råder mellan 15 april och 15 juli.

Området utgöres av halvön Lilla Hammars näs och de därutån liggande Näsholmarna med tillhörande vattenområde. Södra delen av reservatet har varit uppodlad, vilket kan ses bl.a. i form av invallningar. Idag utgöres området av flacka, betade marskartade strandängar med för sådan miljö typisk vegetation.

Näsholmarna består av tre större och ett tiotal mindre holmar, uppbyggda kring en moränrygg. De är huvudsakligen täckta av strandängstorv, blandad med sand och tång. Holmarna är mycket flacka och översvämmas vid kraftigt högvatten. Omvänt är vattenområdet utanför holmarna mycket grunt och torrlägges vid lågvatten. Detta skapar en idealisk miljö för häckande och rastande kust- och vattenfåglar. Artrikedomen är större här än i något av de övriga områdena. Stora skillnader i antalet häckande par mellan åren beror främst på närvaro eller frånvaro av kolonihäckare som ejder, skärfläcka och de flesta måsfågelarter.

12. Inre Foteviken (ca. 96 ha)

Inre Foteviken är ett strandängsområde med utbredd bladvass i gränsen mellan hav och land. Sämre betat än t.ex. Vellinge ängar.

13. Vellinge ängar (ca. 112 ha) och

14. Eskilstorps ängar (ca. 54 ha)

Vidsträckt väl betade havsstrandängar längs östra stranden av Foteviken. På ängarna finns otaliga brackvattendammar ("skonor") och rännor som ger området dess karakteristiska mosaikartade utseende. Viktig häckningslokal för många vadararter, bl.a. den sydliga kärrsnäppan *Calidris alpina schinzii*. Genom att Foteviken är så grund blottlägges vid lågvatten stora ytor, där vadarna finner rikligt med föda. Största antalet häckande fågelpar finns på Vellinge ängar. Trots detta är det ett av få kustområden i Vellinge kommun som inte är naturreservat.

15. Eskilstorps holmar (9 ha)

Eskilstorps holmar och Eskilstorps ängar avsattes som naturreservat 1972. Holmarna förklarades dock fridlysta som naturminnesmärke redan 1931. Något lagfäst beträdnadsförbud finns inte, endast en rekommendation att inte beträda området undet tiden 15 april - 15 juli. Området är av samma naturtyp som Lilla Hammars näs och Näsholmarna (se ovan).

16. Janstorp - Gessie ängar (ca. 90 ha)

Strandängsområde med varierande hävdintensitet. De norra (upp mot Klagshamn) och södra delarna är välhävdade, medan de mellersta är delvis igenväxta med en "mur" av bladvass längs stranden mot Foteviken (Jönsson 1996). Här, liksom vid Foteviken i övrigt, friläggs stora bottenytor vid lågvatten.

Inventeringsmetodik & redovisningsform

Inventeringarna bestod av fyra "huvudbesök", fördelade på veckorna 18, 19-20, 22-23 och 25. Det fjärde besöket var i huvudsak för att kontrollera häckningsutfall och eventuellt sent startade häckningar. Tillstånd att besöka områden med beträdnadsförbud erhöles från Länsstyrelsen i Skåne län.

På Måkläppen gjordes dock bara en huvudinventering (vecka 21), men kompletterande uppgifter har erhållits genom observationer från Nabben samt från Jan-Åke Hillarp, Skanör, som har tillstånd att besöka Måkläppen året om.

I övrigt har kompletteringar gjorts i samband med den regelbundna tillsynen av naturreservaten (2-3 gånger i veckan), som utförs på uppdrag av Vellinge kommun, men med den skillnaden att observatören då inte gått in i områden med beträdnadsförbud.

Vid varje besökstillfälle har samtliga potentiella häckfåglar antecknats på besökskartor. I kombination med bofynd och/eller beteenden tydande på häckning har sedan beståndsuppskattningar gjorts. I stort sett har vi följt normerna i BIN-Fåglar (SNV 1978) för uppskattning av antalet häckande par. Någon aktiv boletning har inte ingått. I vissa sammanhang, t.ex. vid inventering av kolonihäckare som t.ex. gråtrut har naturligtvis bona (och inte fåglarna) räknats. Att boletning inte genomförts fullt ut kan ha medfört att förekomsten av många andfågelarter (utom ejder) antingen har överskattats, eftersom iakttagna par inte häckat, eller underskattats, eftersom bona inte hittats. Likaså finns risken att enstaka par av en art som iakttagits vid inventeringstillfället, inte häckar i området (se kommentarerna för respektive art). Det har varit observatörens sak att avgöra vilket.

Det har inte varit möjligt att systematiskt kontrollera häckningsresultaten. En sådan uppföljning kräver en vida större arbetsinsats och besöksfrekvens.

Inventeringarna utfördes av Per Andell med hjälp av Nils Kjellén (Måkläppen, Eskilstorps Holmar, Lilla Hammars näs), Göran Walinder (Flommen-området), samt Andreas Forsman och Arne Schmitz (Måkläppen). Dessa personer har mångårig erfarenhet av fågelinventeringar i de aktuella områdena och borgar för att resultaten mellan åren blir jämförbara.

Resultaten kommenteras artvis med arterna i systematisk ordning. Tättningar (*Passeriformes*) har inte inkluderats. Det maximala antalet par har valts om intervall angivits i fältanteckningarna. I rubriken för varje art anges det totala antalet häckande par 1998 med fjolårets resultat i parentes

Eftersom detta är andra året i en planerad mångårig serie av inventeringar finns ännu inget heltäckande jämförelsematerial. För att visa långsiktiga beståndsutvecklingar har tillämpliga delar av årets resultat sammanställts tillsammans med inventeringarna av häckfågelfaunan i de fem fågel-skyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ångsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar. Dessa har inventerats på uppdrag av Vellinge kommun sedan 1988 med samma metodik som i denna inventering. De särskilt skyddsvärda arterna skärfläcka, svartbent strandpipare, sydlig kärrsnäppa och småtärna, har inventerats i hela kommunen under samma period. Exakta sifferuppgifter finns i Appendix. För ytterligare jämförelser med äldre material hänvisas till Karlsson & Malmhagen (1997).

Väder

Väderuppgifter har hämtats från SMHI:s väderstation vid Falsterbo fyr, som sedan 1988 skötes av Falsterbo fågelstation, samt från den månatliga tidskriften *Väder och Vatten* (SMHI 1998). Månadsmedelvärden för temperatur och nederbörd under häckningssäsongen (april-juni) anges i Tabell 1.

Tabell 1. Medeltemperatur och nederbörd våren 1998 jämfört med 30-årsmedelvärdet 1961-90.

	Medeltemperatur		Nederbörd (mm)	
	1998	1961-90	1998	1961-90
April	+6,5	+5,1	57	35
Maj	+12,0	+10,1	41	38
Juni	+14,7	+14,7	66	44

Efter en mild senvinter blev även april mildare än normalt, även om inledningen var bister med snöfall och nollgradig luft. Hela första veckan blev mycket nederbördsrik, i Skåne mest regn, men så nära som i Småland var det fullt snökaos. I mitten på månaden stabiliserades vädret och det blev flera soliga vårdagar. Efterhand blev även nätterna lite mildare. Regn och värme satte fart på växtligheten och vi fick en varm och grön Valborg med temperatur över tio grader dygnet om - den meteorologiska definitionen på sommar.

Maj började som april slutade men redan den 3 kom kyligare luft åter, föregången av ordentliga regnskurar och åska. Därefter följde ett par dagar med ostadigt väder. Samtidigt blev det varmare och den 10 var det för första gången i år över +20 grader vid Falsterbo. En ny portion kylig luft svepte ett par dagar senare ned från norr och mönstret upprepades. Som helhet blev månadens medeltemperatur nära två grader högre än normalt och nederbörden obetydligt över den normala.

Juni blev en enda lång period med växlande väder, mycket regn och relativt låga temperaturer. Det storskaliga lufttrycksläget medförde att lågtrycksbanorna gick från Atlanten över Brittiska öarna och upp över Skandinavien samt i några fall från den europeiska kontinenten norrut. En del lågtryck var värre än andra. Ett sådant gav regn och kulingvindar under nästan tre dygn i mitten av juni.

Vädrets inverkan på häckningsresultaten borde, med hänvisning till ovanstående, snarare ha varit positiv än negativ. Till följd av den milda senvintern anlände en del av flyttfåglarna mycket tidigt men insträcket bromsades sedan upp av en kylig period i mitten av mars. Häckningarna startade ungefär

vid normal tidpunkt och omläggningar pga. dåligt väder kunde inte konstateras.

En annan väsentlig faktor för häckningsresultatet är vattenståndet i havet. Ett ordentligt högvatten mitt i ruvningstiden kan få katastrofala följder för arter som häckar på de flacka sandrevlarna eller strandängarna. Vid de veckovisa räkningarna av rastande fåglar kring Falsterbonäset, som utföres av fågelstationen, bedöms alltid vattenståndet enligt en femgradig skala. Under hela häckningssäsongen 1998 (vecka 14-26) var vattenståndet under de första åtta veckorna nära medel eller lägre. Det betyder att kustfåglarnas ruvning kunde genomföras utan risk för översvämning i bona.

Resultat 1998

Totalt konstaterades drygt 3000 häckande fågelpar av 27 arter i de inventerade områdena (Tabell 2). Eftersom några nya områden tillkommit innevarande år samt att Inre Foteviken inventerats på samtliga vadare för första gången blir totalsiffran för året ca 400 par högre jämfört med 1997. Den viktigaste förklaringen till ökningen beror emellertid på att 413 par storskarvar häckade på Eskilstorps holmar (220 par 1997).

Flest par, 1515, fanns på Eskilstorps holmar, naturligtvis en följd av de kolonihäckande arter (storskarv, ejder och gråtrut) som bebor öarna. Det lägsta antalet par, 11, konstaterades på Skanörs revlar, den lokal som torde vara mest utsatt för mänskliga störningar, trots beträdnadsförbud.

Åtta arter förekom med mer än 100 par. Gråtruten var vanligast med 737 (748) par följd av storskarv 413 (229). Därefter följde ejder 392 (296), tofsvipa 261 (219), rödbena 233 (199), skärfläcka 165 (234), gravand 129 (87) och strandkata 115 (93). Nio (elva) arter häckade med färre än 10 par. Mest spridda arter var gräsand och strandkata, vilka förekom i 15 av de 16 delområdena. Rödbena häckade i 14 områden, medan knölsvan, gravand och större strandpipare alla förekom i 11 områden. Flest antal arter fanns på Lilla Hammars näs med 19 arter följd av Eskilstorps holmar med 16 av de totalt 27 noterade arterna.

Kommentarer till enskilda arter:

Storskarv *Phalacrocorax carbo sinensis* 413 (229)

Storskarven hade en framgångsrik säsong och fördubblade nästan populationen jämfört med i fjol. 413 par skred till häckning och kläckningsfrekvensen var mycket hög. Den sista inventeringen sågs "massor med stora ungar". Genomsnittsvärdet för perioden 1988 till 1997 är 261 par, men då skall man hålla i minnet att den första häckningen inträffade först 1991 med tre par. Bästa året på holmar-na är 1995 då 834 par häckade (se Appendix).

Knölsvan *Cygnus olor* 88 (64)

Knölsvan hade en mycket bra säsong under året och 88 par häckade, med 67% på Eskilstorps holmar. Årets 59 par är det högsta på holmarna sedan starten 1988 och följs av 51 par 1995. Tyvärr lyckades inte knölsvanarna speciellt bra på Eskilstorps holmar och anledningen känner vi inte till. Det verkar som om många bon övergavs. Det gick emellertid bättre på Falsterbonäset och minst 25 ungar sågs. Enstaka par kläckte i Foteviken.

Tabell 2. Resultat av inventeringen 1998 fördelat på arter och lokaler. Lokalernas fullständiga namn framgår av Fig. 1.

	FH	SU	ÄN	MÄ	SF	NF	SR	KN	IH	ÖH	HN	IF	VÄ	EÄ	EH	GA	TOT
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	413	-	413
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	1	3	2	7	3	3	-	1	-	-	4	3	2	-	59	-	88
Grågås <i>Anser anser</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	5	-	-	2	-	-	-	10	10	13	16	23	30	6	5	9	129
Snatterand <i>Anas strepera</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	1	5
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	3	3	3	3	11	11	2	14	10	12	6	8	4	-	2	6	98
Årta <i>Anas querquedula</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Skedand <i>Anas clypeata</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3	6
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	7	-	5	23	-	-	-	30	6	1	49	-	13	-	258	-	392
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	3	-	-	-	-	-	-	2	3	-	13	4	-	1	9	-	35
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	3
Rörhöna <i>Gallinula chloropus</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sothöna <i>Fulica atra</i>	-	3	-	-	6	2	-	-	-	-	-	6	-	-	-	1	18
Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	3	1	5	9	-	3	2	8	3	3	18	9	20	9	14	8	115
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	-	-	15	20	-	73	-	-	-	-	19	7	26	2	3	-	165
St. strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	2	-	5	10	-	2	3	1	-	-	10	4	34	9	-	3	83
Svb. strandpipare <i>Ch. alexandrinus</i>	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	1	-	11	-	-	22	-	75	1	-	14	26	59	28	-	24	261
Kärrsnäppa <i>Calidris alpina schinzii</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	34	17	-	3	60
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	1	1	8	-	1	22	-	30	3	1	43	31	46	25	1	20	233
Skrattmås <i>Larus ridibundus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	4	-	9
Fiskmås <i>Larus canus</i>	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	33	-	1	-	5	-	42
Silltrut <i>Larus fuscus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	698	-	737
Havstrut <i>Larus marinus</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	24	-	27
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	-	-	2	20	-	-	2	-	-	-	14	-	2	-	15	-	55
Småtärna <i>Sterna albifrons</i>	1	-	2	15	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	21
Summa	27	11	62	132	22	138	11	171	36	30	274	125	273	97	1515	80	3004

Grågås *Anser anser* 2 (2)

Två par häckade på Eskilstorps holmar. Häckningsframgången oviss.

Vitkindad gås *Branta leucopsis* 0 (1)

Tre individer sågs vid ett tillfälle, den 19 juni, vid Eskilstorps holmar, men ingenting tydde på häckning, varför de ej är med i tabellen. Ett par sågs för övrigt på Eskilstorps ängar den 15 juni utan häckningsindici. I fjol försökte ett par häcka på Eskilstorps holmar.

Gravand *Tadorna tadorna* 129 (87)

Näst ejdern är gravanden den talrikaste andfågelarten i området. Förekomsten är koncentrerad till Foteviken, där 89 av 129 par häckade. Årets bedömning, 129 häckande par, är betydligt högre än i fjol och beror i första hand på två orsaker: Fler lokaler finns med i årets inventering och svårigheten att rätt bedöma antalet häckande par hos andfåglar. Många par gravand håller till i områdena utan att häcka och består troligtvis av icke könsmogna ungfåglar. På Knösen och i inre Höllviken bedömdes tio par häcka på respektive lokal jämfört med inget föregående år. Exempelvis kan nämnas att över 100 individer tillbringade delar av häckningssäsongen i Fredshög. Kanske kom de dit från misslyckade häckningsförsök på andra platser. Kläckningsfrekvensen var bra i Foteviken och från Måkläppen noterades två kullar med 13 respektive fyra ungar.

Snatterand *Anas strepera* 5 (6)

En liten, men ändå stabil population finns i Foteviken där årets siffra blev fem häckande par. Ny häckningslokal blev Gässie ängar där bland annat ett bo hittades. Häckningsframgången är dock okänd.

Gräsand *Anas platyrhynchos* 98 (62)

Totalt konstaterades 98 häckningar, spridda i 15 delområden. Samma resonemang gäller för gräsanden som för gravanden, se ovan, när det gäller att förklara det större antalet par 1998 jämfört med 1997. Emellertid kan konstateras att i Norra Flommen ökade antalet par från tre (1997) till elva (1998). På Knösen bedömdes 14 par häcka jämfört med två par 1997. Även i år kläckte gräsand på Måkläppen, där två par fick ut ungar. I fjol kläckte ett par vilket var första gången sedan 1950-talet. I Norra Flommen kläckte hälften av kullarna och i Foteviken angavs resultatet som "troligtvis dåligt".

Ärta *Anas querquedula* 1 (3)

I Foteviken konstaterades endast ett par i år, med okänd häckningsframgång.

Skedand *Anas clypeata* 6 (5)

Samtliga noterade häckningar, sex par, var i Foteviksområdet. Den bästa lokalen var Gässie ängar med tre par.

Ejder *Somateria mollissima* 392 (296)

Ejderen var i år den tredje vanligaste häckfågelarten och har numera sitt starkaste fäste på Eskilstorps holmar. Totalt sett noterades 392 par vilket skall jämföras med 296 par 1997. Detta är nog en "sann" ökning och tittar vi på resultatet från den viktigaste lokalen, Eskilstorps holmar, ökade det från 216 till 258 par (en ökning på 19,4%). Den stora koloni som tidigare fanns på Måkläppen, exempelvis 200 par 1988, försvann i och med landförbindelsen 1990, som gav predatorerna fritt tillträde på ön. San-

nolikt har en omflyttning ägt rum. En mindre koloni har också vuxit upp på Lilla Hammars näs.

Årets resultat på Måkläppen, 23 par, är en tydlig ökning jämfört med 15 par 1997 och vi ser kanske början till en återkolonisation, även om en landförbindelse finns. Det är fortfarande rävfritt!

I Tabell 2 har 30 par bedömts häcka på Knösen och inget på Skanörs revlar. Var fåglarna exakt häckat är okänt, men den 5 juni sågs 19 kullgrupper mellan de båda lokalerna och bedömdes, med så pass små ungar, att de inte kan ha kommit någon annanstans ifrån.

Strax efter kläckningen simmar ådorna iväg med sina (och andras) ungar till födorika områden. Ett sätt att komma åt häckningsresultatet kan vara att regelbundet räkna antalet ungar vid dessa platser. Sålunda fanns mellan 200 och 450 ejderungar vid Skanörs revlar-Knösen från mitten av maj till mitten av juni. Den 2 juni sågs över 120 ungar i sydöstra delen av östra Höllviken med 17 ådor. Sannolikt kom de allra flesta från Lilla Hammars näs.

Småskrake *Mergus serrator* 35 (24)

Årets resultat blev 35 par vilket är 11 par fler än 1997. Tittar vi enbart på Foteviksområdet häckade 27 par jämfört med 24 par 1997.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus* 3 (4)

Tre par häckade i år jämfört med fyra par 1997. Många fler par får nog inte plats i den trots allt ganska sparsamt förekommande vassen i Foteviken.

Rörhöna *Gallinula chloropus* 1 (3)

Fjolårets tre par sjönk i år till ett par på Falsterbonäset i södra Flommen. Arten är svårinventerad och för bättre kontroll bör man nog även göra nattinventeringar.

Sothöna *Fulica atra* 17 (29)

Sothönans levnadsvanor liknar rörhönans och det registrerade antalet par är sannolikt lägre än det verkliga. Sothönan häckade vid Flommen, åtta par (15 i fjol), Stenudden, tre par och i Fotevikens inre del, sex (14). Åtminstone två kullar kläcktes i norra Flommen.

Strandskata *Haematopus ostralegus* 115 (93)

Strandskatan häckade i alla delområden utom södra Flommen, och årets resultat på 115 par är 22 par högre jämfört med fjolårets notering. Ökningen är dock chimär då sju par hittades på de nya lokalerna och nio par i delar av inre Foteviken, som inte inventerades lika noggrant i fjol. På Måkläppen ökade strandskatan dock från fyra till nio par. Ökningen beror sannolikt delvis på den västra revlens tillväxt både till yta och höjd. På de bästa platserna, Vellinge ängar och Hammars näs, noterades inga nämnvärda förändringar jämfört med i fjol. På Vellinge ängar kläckte två kullar, en på Ängsnäset, och minst en kull på Måkläppen. På Eskilstorps holmar och Lilla Hammars näs bedömdes framgången som medelmåttig. Strandskatan är en långlivad art som återkommer år efter år till samma revir och sker inga yttre förändringar förväntar man sig en stabil population. De viktigaste orsakerna till misslyckanden är nog rävpredation, översvämning och mänsklig störning.

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta* 165 (234)

För andra året i rad häckade skärfläckan med över 100 par på Falsterbonäset. Samtidigt konstaterades i år en tydlig nedgång framförallt på Lilla Hammars näs, där endast 19 par häckade under 1998

jämfört med 100 par i genomsnitt under perioden. Falsterbonäset befäste ställningen i år som den viktigaste regionen för häckande skärfläckor. Under 1998 fanns det tre kolonier i området. Den största, med tyngdpunkten söder om Hamnvägen i Skanör bestod av 73 par. Måkläppen hade minst 20 par på bo och för första gången kunde man tala om en koloni på Ängsnäset, 15 par.

Fotevikens population sjönk kraftigt, från 119 par 1997 till 57 (-52%) vilket motsvarar endast en tredjedel av medelpopulationen under de senaste 10 åren.

Totalantalet par inom kommunen kan vid en första anblick verka lågt. 165 häckande par jämfört med 211 som riktvärde. Det är det näst lägsta antalet på 11 år. Förmodligen är 1998 det år då vi säkrast har kunnat bedöma antalet verkligen häckande par. Beroende på var huvudkolonierna finns under ett givet år är det olika svårt att bedöma den häckande populationen. På Lilla Hammars näs, exempelvis, kan man inte avgöra antalet ruvande fåglar, innan samtliga lämnat sina reden. Bedömningen av antalet häckande par blir i detta fall oftast antalet gamla fåglar delat med två. I år var det lättare att konstatera antalet ruvande fåglar i de största kolonierna (vid Skanör och Måkläppen) och många individer kunde inte knytas till något bo. På Måkläppen fanns således 45 "par" extra vid inventeringen, vilka inte hade bo. I mitten av april sågs som mest 326 individer vid Skanör, vilka med en friare tolkning skulle givit 163 par och troligen enbart för Falsterbonäset. (Det fanns fler individer vid samma tid i t. ex. Foteviksområdet). Vi känner inte heller till över hur stora områden skärfläckorna kan tänkas röra sig mellan åren.

Det mest viktiga är att se till att lämpliga områden finns och är skyddade. Bland vadarna verkar skärfläckan, där den finns, i genomsnitt ha relativt bra häckningsframgång. Det är både spännande och viktigt att följa dess fortsatta populationsdynamik.

Större strandpipare *Charadrius hiaticula* 83 (75)

Situationen för större strandpipare var i år bättre än i fjol med 83 (75) noterade par. Flest finns som vanligt på Vellinge ängar, i år 34 par. Framgången i Foteviken var emellertid ej så positiv då endast enstaka flygga ungar sågs. De tio paren på Måkläppen misslyckades, likaså de två paren på norra Flommen. Minst en kull kläckte på Ängsnäset och två par varnade för ungar på Skanörs revlar.

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* 2 (4)

Situationen för svartbent strandpipare verkar nu vara värre än någonsin. Under 1998 fanns den bara på Ängsnäset. Två par skred till häckning och endast en kull kläckte. De tre ungarna verkade emellertid klara sig bra och sågs när de var minst 13 dagar gamla. De blev troligen flygfärdiga. Den 24 maj sågs tillfälligt ett tredje par där hanen var omärkt (Paul-Eric Jönsson, muntl.)

Nu är det andra året i rad som ingen fågel syns på Vellinge ängar. Det är svårt att förstå orsaken då de klarade sig bra på lokalen. Det är också första året som de endast setts på en lokal sedan 1988.

Eftersom de få kvarvarande paren är förhållandevis gamla och rekryteringen av förstagångshäckare är dålig, pekar allt på att den svartbente strandpiparen är på väg att försvinna som svensk häckfågel inom några år. Situationen blir inte bättre av att arten minskar inom större delen av sitt europeiska utbredningsområde och är upptagen på den europeiska listan över särskilt skyddsvärda arter (Tucker & Heath 1994).

Tofsvipa *Vanellus vanellus* 261 (219)

Totalantalet tofsvipor blev i år högre än i fjol med 261 noterade par, vilket var högst bland vadarna. De relativa frekvenserna (???) mellan lokalerna skilde sig ganska påtagligt. På Knösen ökade antalet från 40 till 75 par medan detsjönk från 75 till 59 par på Vellinge ängar. I inre Foteviken noterades 26 par på områden som inte inventerades 1997. Nio ungfåglar sågs på Vellinge ängar och minst fempar kläckte på Ängsnäset och minst tio kullar på norra Flommen. De flesta paren på Knösen verkade misslyckas och resultatet var medelmåttigt på Lilla Hammars näs.

Kärrensäppa *Calidris alpina schinzii* 60 (76)

För sjunde året i följd häckade samtliga kärrensäppor i Foteviksområdet (inget häckningsförsök på Falsterbonäset sedan 1991) och innevarande år var populationen den näst lägsta sedan 1988, med 60 par. Kärrensäppan har under häckningstid ett ganska tillbakadraget leverne och kräver noggranna inventeringar för att man skall hitta alla paren. De antal vi uppskattar skall ses som relativa snarare än absoluta. Trots den låga populationen verkade de kläcka hyfsat bra på de "stora" lokalerna och sammanlagt sågs sju flygfärdiga ungfåglar i juni. Kärrensäppan har ganska bråttom bort från häckningsområdena när de är färdiga med häckningen. Det är därför ganska svårt att få ett begrepp om häckningsframgången i form av flygga ungar.

På grund av biotopförändringar (uppodling, dränering, minskat bete och igenväxning) och predation har den sydliga kärrensäppan minskat starkt inom sitt utbredningsområde (Risberg 1990). De öländska och sydvästskånska strandängarna är de svenska kärnområdena. Vikten av hårt betestryck kan inte nog påpekas.

Rödbena *Tringa totanus* 233 (199)

Rödbenan är en allmän häckfågel på de betade ängarna och accepterar även områden där vegetationen är lite högre. Årets resultat på 233 par är drygt 30 fler än i fjol och kan främst förklaras av den utökade inventeringen i inre Foteviken. Väldigt många par kläckte i år, vilket främst märks på intensiteten varnande föräldrar. Minst femkullar av 22 kläckte i norra Flommen och på Ängsnäset kläckte sex av åtta kullar. Utfallet bedömdes även som bra på Lilla Hammars näs. Före denna period är rödbenan svårinventerad då den kan trycka på boet tills man nästan trampar på den eller smyga bort från boet på över 100 meters avstånd. Tätheten av rödbena är imponerande på kommunens betade strandängar och bitvis så hög att det knappt går att inventera på ett tillfredsställande sätt. Bästa lokalen i år var Vellinge ängar tätt följd av Lilla Hammars näs, 46 respektive 43 par. Rödbenan fanns på samtliga lokaler utom två (Måkläppen och Skanörs revlar).

Skrattmåsar *Larus ridibundus* 9 (7)

Skrattmåsar häckade i år på två lokaler med sammanlagt nio par. I fjol var antalet 7 par på en lokal. Det gick troligen dåligt på Lilla Hammars näs och skrattmåsen har det nog svårt i konkurrensen med sina större släktingar.

Fiskmåsar *Larus canus* 42 (41)

Antalet häckande par fiskmåsar var i år nästan identiskt med fjolårets, 42 (41) par. Antalet lokaler ökade från tre till fem. Även fiskmåsar (likt skrattmåsar) konkurrerar med gråtrut om utrymmena på öarna och kommer till korta.

Silltrut *Larus fuscus* 3 (3)

Likt 1997 finns silltruten endast på Eskilstorps holmar och häckade även i år med tre par.

Gråtrut *Larus argentatus* 737 (748)

Den stora kolonin gråtrut i kommunen finns på Eskilstorps holmar och där noterades exakt lika många häckande par, 698, som förra året. På Måkläppen fanns också lika många par, 20, som 1997, medan populationen på Lilla Hammars näs nästan halverades från 30 till 18 par. Kläckningen i år var medelgod och bättre än resultatet i fjol. Artens kraftiga minskning på Måkläppen har inte kompenseras av någon liknande ökning på andra lokaler inom kommunen, varför populationen idag är cirka hälften av vad den var i början på 1990-talet.

Havstrut *Larus marinus* 27 (20)

Årets 27 par (20) är den högsta noteringen sedan starten 1988 och under denna tid har den vanligtvis häckat med ca 20 par. Nedgången på Måkläppen fortsätter (bara ett par 1998). I Foteviken är tendensen den motsatta (Fig. 7).

Silvertärna *Sterna paradisaea* 55 (58)

I kommunen noterades ungefär lika många silvertärnor som 1997, 55 par mot 58. Fördelningen var dock annorlunda. I år häckade 20 par på Måkläppen jämfört med 5 1997, medan kolonin på 46 par på Lilla Hammars näs sjönk till 14 par. Häckningsframgången var troligtvis dålig överlag. De misslyckades helt på Måkläppen. På Skanörs revlar varnade vuxna fåglar vid sista besöket.

Småtärna *Sterna albifrons* 21 (24)

Den negativa trenden från i fjol fortsatte och under 1998 skred färre par till häckning än någonsin tidigare under perioden. Endast 21 par (24) noterades och dessutom kan samtliga ha misslyckats. Osäkerheten beror på en del sena par på Ängsnäset och Skanörs revlar. Inga bon hittades, men fåglar varnade som om de hade bo vid den sista inventeringen. En stor del av nedgången kan förklaras av den kraftiga minskningen på Lilla Hammars näs, ett par är den lägsta noteringen under 11-årsperioden och noterades endast vid den första inventeringen.

Småtärnan är en sårbar art (Tucker & Heath 1994), vars häckningsbiotop (nakna eller glest bevuxna sandytor eller klappersten) ofta är densamma som människornas badstränder. Eftersom småtärnan är lättstörd på häckningsplatsen har detta orsakat en tillbakagång bl.a. i Danmark (Overgaard - Jörgensen 1990). I Skåne visade småtärnan fram till och med 1995 en positiv beståndsutveckling. Under de tre senaste åren har emellertid utvecklingen vänt (Nils Waldemarsson muntl.), en tendens som väl överensstämmer med den som noterats i Vellinge. .

Långsiktiga beståndsförändringar

De förändringar av häckfågelfaunan, som ägt rum de senaste elva åren, är väl dokumenterade för de särskilt skyddsvärda arterna skärfläcka, svartbent strandpipare, sydlig kärrsnäppa och småtärnan. På samma sätt har utvecklingen följts i de fem fågelskyddsområdena (Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar). Några exempel på detta, inklusive årets resultat, ges i Fig. 3 - 7. För exakta sifferuppgifter för alla arter hänvisas till Appendix.

De fågelrikaste områdena finns vid Foteviken, där utvecklingen på Eskilstorps holmar är signifi-

kant positiv (Fig. 2, Tabell 3). Ökningen pågick kontinuerligt fram t.o.m. 1995 och beror på gråtrutens och, senare, storskarvens kolonisation av öarna. De senaste tre åren har antalet häckande par varit lägre än tidigare, mest beroende på skarvkolonins växlande storlek. På Lilla Hammars näs växlar antalet häckande par kraftigt från år till år, också här beroende på kolonihäckarnas när- eller frånvaro. I år t.ex. noterades ovanligt låga siffror för skärfläcka, gråtrut och silvertärna. Den genomgående trenden är att området behåller sin status som en fågelrik lokal.

På Falsterbonäset har situationen ljusnat något, trots den stora minskningen på Måkläppen, där häckfågelfaunan i det närmaste raderades ut av räv och andra predatorer i början av 1990-talet. (Fig. 2, Tabell 3). Även på Skanörs revlar är trenden negativ, vilket inte direkt framgår av Tabell 3. Den tillfälliga toppen 1991 berodde emellertid på att en koloni skärfläckor slog sig ner på lokalen. På Ängsnäset kan utvecklingen närmast beskrivas som stabil. Dessutom finns andra lokaler på Falsterbonäset, som hyser en rik häckfågelfauna (N. Flommen, Knävången).

Totalt sett uppvisar förekomsten av sju arter statistiskt signifikanta förändringar under perioden 1988-98 (Tabell 4). Tre av dem (storskarv, gravand och havstrut) är positiva, medan fyra är negativa (skedand, svartbent strandpipare, silltrut och gråtrut). Därtill visar knölsvanen en ökning som är på gränsen till signifikans. Skrattmåsens nedgång är däremot inte signifikant beroende på en rad år med låga antal i slutet av perioden.

"Omflyttningen" av ejder och gråtrut från Måkläppen till Foteviken har nu stagnerat, liksom storskarvens kolonisering av Eskilstorps holmar. En annan viktig förändring, om än numerärt lägre, är den entydiga nedgången för den svartbenta strandpiparen. Denna art står på randen till utrotning som svensk häckfågel med ett bestånd som uppgick till 2 par 1998.

De registrerade förändringarna har ägt rum under en relativt kort period (elva år). I mera långsiktiga jämförelser och/eller i större sammanhang framgår, att situationen är nog så allvarig för en rad arter t.ex. årtå, tofsvipa, sydlig kärrsnäppa, fiskmå, silltrut, silvertärna och småtärna.

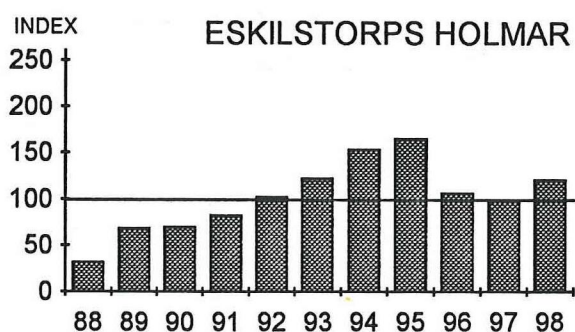
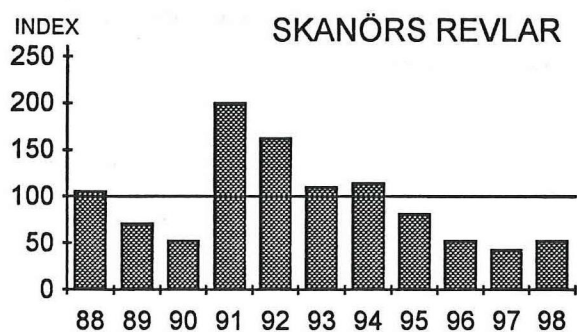
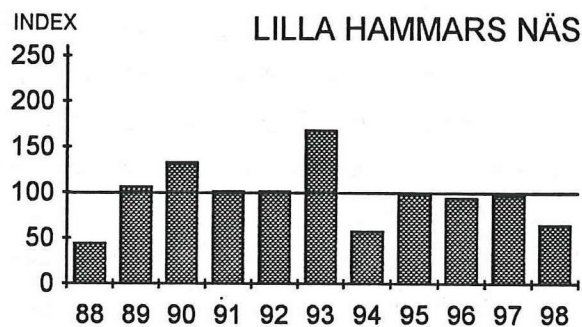
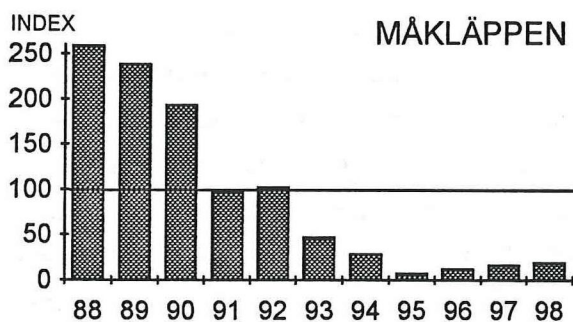
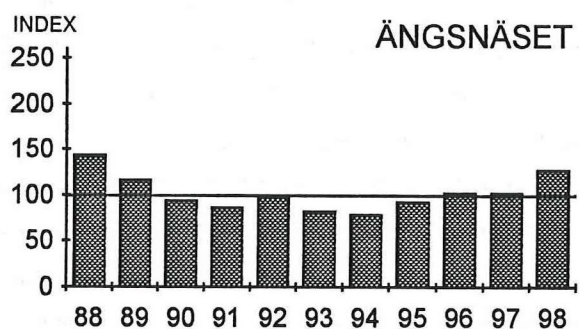
Diagrammen i Fig. 3 visar utvecklingen för de fyra arter som har inventerats i hela kommunen 1988-97 samt i Fig 4-7 för några valda arter i de fem fågelskyddsområdena. Antalet par har räknats om i indexform, där index 100 motsvarar det genomsnittliga antalet par under perioden 1988-97.

En intressant aspekt i sammanhanget är att konstatera hur stor del av häckfågelfaunan som finns i fågelskyddsområdena respektive utanför desamma (Tabell 5). Storskarv, måsar och tärnor förekommer praktiskt taget uteslutande i fågelskyddsområdena. För flera av de särskilt skyddsvärda arterna (t.ex. skärfläcka och sydlig kärrsnäppa) finns större delen av bestånden utanför fågelskyddsområdena, och till och med i områden som inte ens är naturreservat. Det handlar först och främst om strandängarna längs Fotevikens östsida, särskilt Vellinge och Eskilstorps ängar. Här finns de största koncentrationerna av häckande strandängsfåglar., bl.a. 85% av alla kärrsnäpphäckningar.

Tabell 3. Utvecklingen av den totala häckfågelfaunan inom fågelskyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar 1988-98. R_s = Spearman's rangkorrelationskoefficient. p = signifikansnivå.

Område	R_s	p
Måkläppen	-0,900	<0,01
Skanörs revlar	+0,102	n.s.
Ängsnäset	-0,057	n.s.
Lilla Hammars näs	-0,264	n.s.
Eskilstorps holmar	+0,700	<0,05

Fig. 2. Den totala utvecklingen för häckfågelfaunan i de fem inventerade fågelskyddsområdena 1988-98. Index 100 = medeltalet under tioårsperioden 1988-97: Måkläppen 703 par, Skanörs revlar 21 par, Ängsnäset 49 par, Lilla Hammars näs 431 par och Eskilstorps holmar 1248 par.

Tabell 4. Den totala utvecklingen för några valda arter 1988-98. De fyra arter som är fullt jämförbara bakåt till 1988 har markerats med fetstil. För de övriga gäller utvecklingen i de fem områdena- Måkläppen + Skanörs revlar + Ängsnäset + L. Hammars näs + Eskilstorps holmar. Rs = Spearman's rangkorrelationskoefficient. p = signifikansnivå.

	Rs	p
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	+0,782	<0,02
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	+0,591	<0,10
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	+0,752	<0,02
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	-0,373	n.s.
Skedand <i>Anas clypeata</i>	-0,686	<0,05
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	+0,155	n.s.
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	+0,209	n.s.
Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	+0,452	n.s.
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	-0,227	n.s.
St. strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	0,082	n.s.
Svb. strandpipare <i>Ch. alexandrinus</i>	-0,923	<0,01
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	-0,170	n.s.
Kärrensäppa <i>Calidris alpina schinzii</i>	-0,364	n.s.
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	-0,186	n.s.
Skrattmåås <i>Larus ridibundus</i>	-0,509	n.s.
Fiskmåås <i>Larus canus</i>	-0,166	n.s.
Silltrut <i>Larus fuscus</i>	-0,850	<0,01
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	-0,964	<0,01
Havstrut <i>Larus marinus</i>	+0,852	<0,01
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	+0,291	n.s.
Småtärna <i>Sterna albifrons</i>	-0,375	n.s.

Tabell 5. Andelen häckande par (procent av det totala beståndet) i fågelskyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs, och Eskilstorps holmar 1998.

	%
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	100
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	70
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	18
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	16
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	85
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	63
Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	42
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	35
St. strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	34
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	14
Kärrensäppa <i>Calidris alpina schinzii</i>	8
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	22
Skrattmåås <i>Larus ridibundus</i>	100
Fiskmåås <i>Larus canus</i>	98
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	100
Havstrut <i>Larus marinus</i>	100
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	96
Småtärna <i>Sterna albifrons</i>	95

Fig. 3. Beståndsutveckling för skärfläcka *Recurvirostra avossetta*, svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*, sydlig kärnsnäppa *Calidris alpina schinzii* och småtärna *Sterna albifrons* i Vellinge kommun 1988-98. Staplar = totalt. Fyllda cirklar = utvecklingen på Falsterbonäset. Öppna kvadrater = utvecklingen vid Foteviken. För kärnsnäppan som endast förekommer vid Foteviken anges bara den totala utvecklingen. Index 100 = medeltalet (totalt) för tioårsperioden 1988-97.

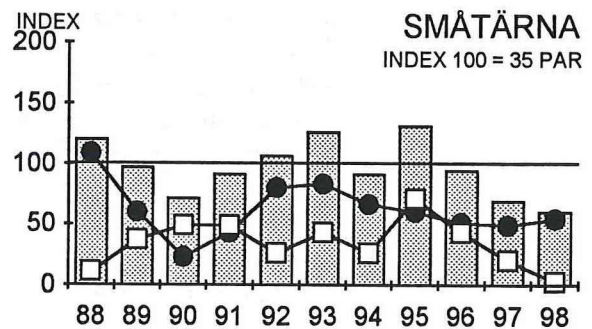
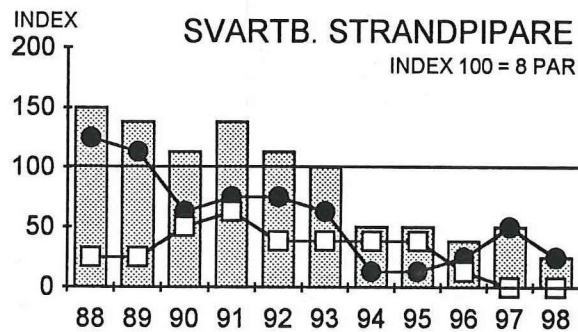
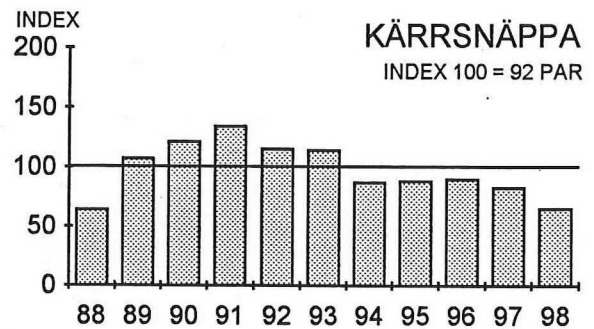
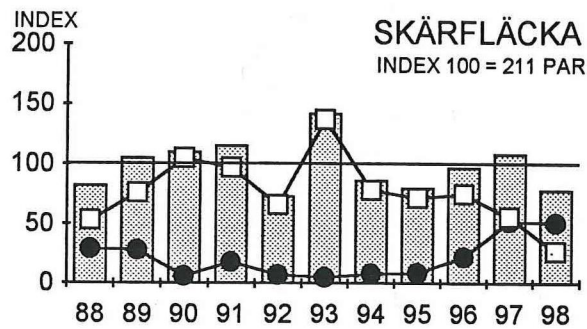

Fig. 4. Beståndsutveckling för gravand *Tadorna tadorna*, gräsand *Anas platyrhynchos* och ejder *Somateria mollissima* i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun inventerade 1988-98. Staplar = totalt. Fyllda cirklar = utvecklingen på Falsterbonäset (Måkläppen + Skanörs revlar + Ängsnäset). Öppna kvadrater = utvecklingen vid Foteviken (Lilla Hammars näs + Eskilstorps holmar). För arter som i stort sett bara förekommer i ett av dessa två delområden anges bara den totala utvecklingen. Index 100 = medeltalet (totalt) för tioårsperioden 1988-97.

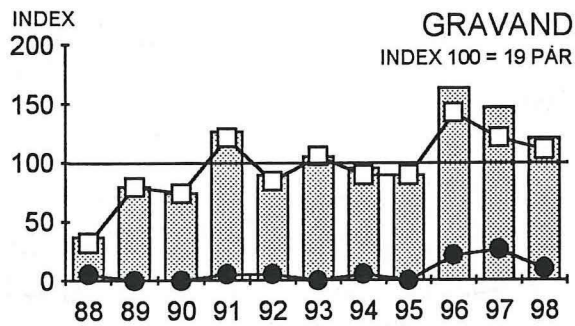

Fig. 5. Beståndsutveckling för strandskata *Haematopus ostralegus*, större strandpipare *Charadrius hiaticula* och tofsvipa *Vanellus vanellus* i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun inventerade 1988-98. Staplar = totalt. Fyllda cirklar = utvecklingen på Falsterbonäset (Måkläppen + Skanörs revlar + Ängsnäset). Öppna kvadrater = utvecklingen vid Foteviken (Lilla Hammars näs + Eskilstorps holmar). För arter som i stort sett bara förekommer i ett av dessa två delområden anges bara den totala utvecklingen. Index 100 = medeltalet (totalt) för tioårsperioden 1988-97.

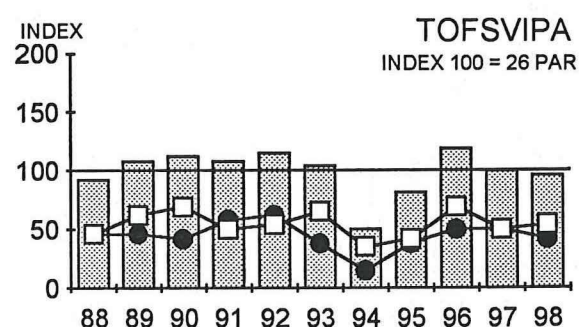
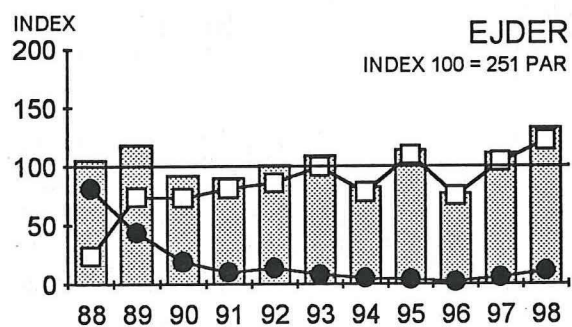
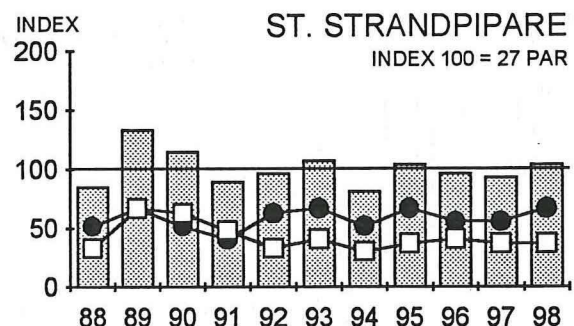
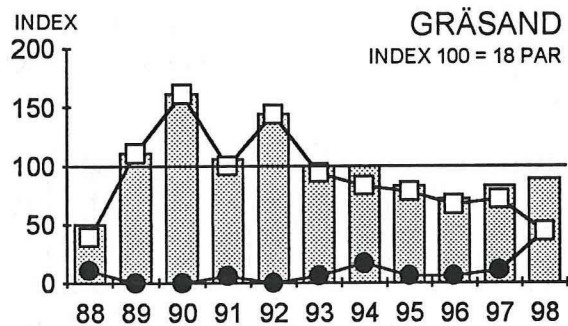
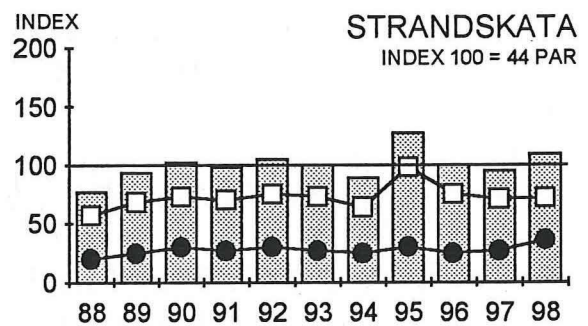

Fig. 6. Beståndsutveckling för rödbena *Tringa totanus*, skrattmåås *Larus ridibundus* och fiskmåås *Larus canus* i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun inventerade 1988-98. Staplar = totalt. Fyllda cirkelar = utvecklingen på Falsterbonäset (Måkläppen + Skanörs revlar + Ängsnäset). Öppna kvadrater = utvecklingen vid Foteviken (Lilla Hammars näs + Eskilstorps holmar). För arter som i stort sett bara förekommer i ett av dessa två delområden anges bara den totala utvecklingen. Index 100 = medeltalet (totalt) för tioårsperioden 1988-97.

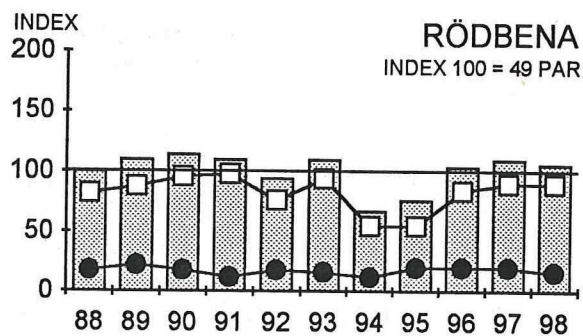
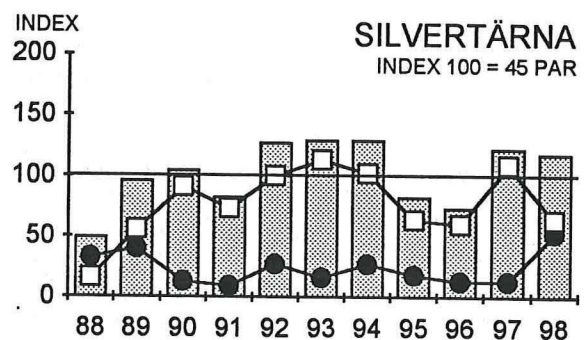
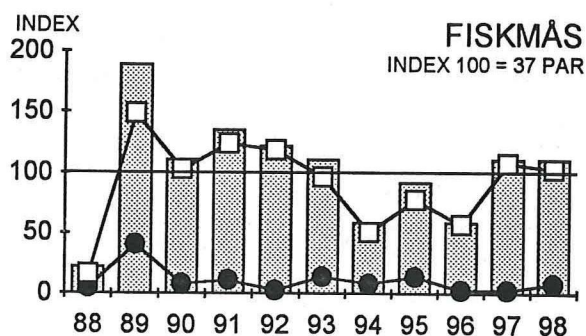
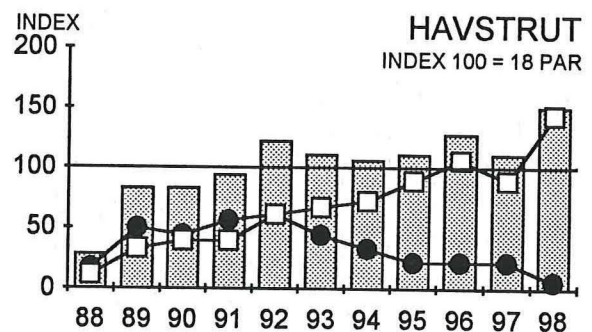
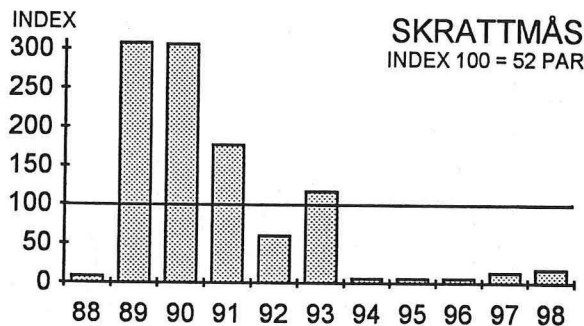
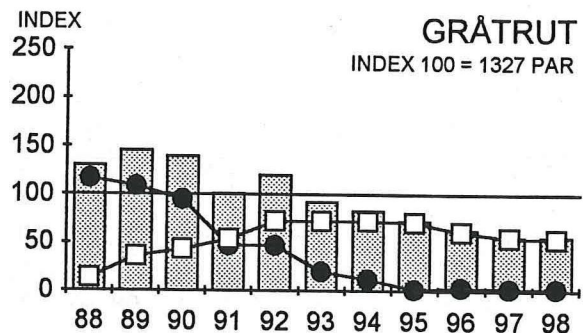

Fig. 7. Beståndsutveckling för gråtrut *Larus argentatus*, havstrut *Larus marinus* och silvertärna *Sterna paradisaea* i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun inventerade 1988-98. Staplar = totalt. Fyllda cirkelar = utvecklingen på Falsterbonäset (Måkläppen + Skanörs revlar + Ängsnäset). Öppna kvadrater = utvecklingen vid Foteviken (Lilla Hammars näs + Eskilstorps holmar). För arter som i stort sett bara förekommer i ett av dessa två delområden anges bara den totala utvecklingen. Index 100 = medeltalet (totalt) för tioårsperioden 1988-97.

Referenser:

- Gertz, O. 1933. Måkläppens flora. Kungl. Fysiogr. Sällsk. Lund Förh. 3(5).
- Johansson, H. 1966. Måkläppens flora och vegetation. Bot. Notiser 119: 419-426.
- Jönsson, P.E. 1992a. Falsterbonäsets häckfåglar. I: Karlsson, L. (red.). Falsterbo - ur fågelperspektiv, sid 59-72. Anser, Suppl. 32. Lund.
- Jönsson, P.E. 1992b. Häckfågelfaunan i fem fågelskyddsområden i sydvästra Skåne, 1988-1992. Anser 31: 251-262.
- Jönsson, P.E. 1996. Breeding waders (*Charadrii*) on the Swedish coast of SE Öresund 1996. Environmental monitoring in connection with the Fixed Link across Öresund. Draft Report. Commissioned by Öresundskonsortiet.
- Karlsson, L. 1997. Inventering av häckande kustfåglar i Vellinge kommun 1998 inom övervakningsprogrammet för det marina reservatet Falsterbohalvöns havsområde. Verksamhetsrapport 1997. Rapport till naturvårdsverket. 22 sidor + Appendix 11 sidor.
- Karlsson, L. & Malmhagen, B: 1997. Inventering av häckande kustfåglar i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun 1988-96. Rapport till Naturvårdsverket. 42 sidor + 3 Appendix.
- Kraft, J. 1987. Falsterbohalvöns flora. Växterna vid kusten mellan Malmö och Trelleborg. Lund.
- Kraft, J. & Schmitz, A. 1979. Måkläppen 1900-1978. Sveriges mest föränderliga naturreservat i skenet av inventeringar och fotodokumentation. Meddelande 1979:5. Länsstyrelsen i Malmöhus län. Naturvårdsenheten.
- Larsson, A. 1986. Effekter av slåtter och bränning på fågellivet, vegetation och flora på Schäferiängarna i Ottenby naturreservat. Calidris 14: 167-184.
- Lidbeck, A. 1795. Berättelse om en i senare tider tillkommen Ö på Falsterbo Ref, jämte beskrifning av *Triticum lunceum* L., därstädes funnet. Kungl. Svenska Vetenskaps Academiens Nya Handl. 14:194-201.
- Overgaard-Jørgensen, J. 1990. Presentation av Måge- og Ternegruppen. Dansk Orn. For. Tidsskrift 84: 94-96.
- Risberg, L. (red.) 1990. Sveriges fåglar. 2:a uppl. SOF, Stockholm.
- Rosenius, P. 1926. Måkläppen. Stockholm.
- SMHI. 1998. Väder och Vatten. Norrköping.
- SNV (Statens Naturvårdsverk). 1978. Biologiska Inventeringsnormer (BIN) - Fåglar.
- Tucker, G.M. & Heath, M.F. 1994. Birds in Europe: their conservation status. Cambridge, U.K.: BirdLife International (BirdLife Conservation Series no. 3).

Appendix

Områdesfördelning för samtliga arter per år och i genomsnitt 1988-98. OBS. Endast skärfläcka, svartbent strandpipare, kärrensnäppa och småtärna är inventerade i *hela* Vellinge kommun under denna period.

I övrigt gäller uppgifterna förekomsten i fågelskyddsområdena Måkläppen (MÅ), Skanörs revlar (SR), Ängsnäset (ÄN), Lilla Hammars näs (HN) och Eskilstorps holmar (EH).

Betr. övriga områden: se Tabell 17.

I100 = riktvärde för indexberäkning (jfr. figurer i rapporten). Som riktvärde har valts medelvärdet under perioden 1988-97 (endast beräknat om arten häckat under minst sex av de tio åren).

Tabell 1. STORSKARV *Phalacrocorax carbo sinensis*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	-
EH	0	0	0	3	113	410	707	834	327	220	413	261
Totalt	0	0	0	3	113	410	708	834	327	229	413	262

Tabell 2. KNÖLSVAN *Cygnus olor*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	7	4	7	2	7	0	8	1	2	4	7	4
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	-
HN	0	3	7	6	7	7	6	4	3	9	4	5
EH	1	26	31	26	32	16	46	51	17	33	59	28
Totalt	8	33	45	34	46	23	60	56	22	48	72	38

Tabell 3. GRÅGÅS *Anser anser*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2	-
Totalt	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2	-

Tabell 4. VITKINDAD GÅS *Branta leucopsis* (Ett par häckade utanför inv.omr. 1992).

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-
Totalt	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-

Tabell 5. GRAVAND *Tadorna tadorna*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	1	0	0	0	1	0	0	0	3	5	2	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	-
HN	6	5	11	20	10	16	13	13	20	19	16	13
EH	0	10	3	3	6	4	4	4	7	4	5	5
Totalt	7	15	14	24	17	20	18	17	31	28	23	19

Tabell 6. BLÄSAND *Anas penelope*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	-

Tabell 7. SNATTERAND *Anas strepera*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	1	0	4	4	4	5	2	3	3	3	2	3
EH	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	-
Totalt	1	0	4	4	4	6	3	3	3	3	2	3

Tabell 8. KRICKA *Anas crecca*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	8	2	2	1	0	2	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	8	2	2	1	0	2	0	0	0	0	-

Tabell 9. GRÄSAND *Anas platyrhynchos*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	-
SR	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	-
ÄN	2	0	0	1	0	0	2	1	1	1	3	1
HN	4	14	22	12	17	9	10	9	8	8	6	11
EH	3	6	7	6	9	8	5	5	4	5	2	6
Totalt	9	20	29	19	26	18	18	15	13	15	16	18

Tabell 10. STJÄRTAND *Anas acuta*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-

Tabell 11. ÄRTA *Anas querquedula*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	-
EH	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	1	2	1	0	0	0	0	0	2	0	0	-

Tabell 12. SKEDAND *Anas clypeata*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	2	5	10	11	5	3	1	0	2	1	2	4
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	3	5	10	11	5	3	1	0	2	1	2	4

Tabell 13. EJDER *Somateria mollissima*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	200	110	45	23	34	18	8	6	4	15	23	46
SR	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1
ÄN	2	0	1	1	1	2	4	3	1	0	5	2
HN	15	10	21	20	40	55	25	48	54	46	49	33
EH	45	175	162	183	177	197	171	227	134	216	258	169
Totalt	263	295	230	227	253	273	208	285	193	278	335	251

Tabell 14. SMÅSRAKE *Mergus serrator*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	10	10	14	10	19	12	10	12	13	13	11
EH	4	10	12	15	10	11	11	7	6	11	9	10
Totalt	5	20	22	30	21	31	24	17	18	24	22	21

Tabell 15. RAPPHÖNA *Perdix perdix*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	1	2	2	1	1	1	0	0	0	1
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	0	1	2	2	1	1	1	0	0	0	1

Tabell 16. STRANDSKATA *Haematopus ostralegus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	3	5	5	4	5	4	2	5	3	4	9	4
SR	2	1	2	3	3	2	1	2	2	2	2	2
ÄN	4	5	6	5	5	6	8	6	6	6	5	6
HN	20	18	18	19	22	17	14	26	19	16	18	19
EH	5	12	14	12	11	15	14	17	14	14	14	13
Totalt	34	41	45	43	46	44	39	56	44	42	48	43

Tabell 17. SKÄRFLÄCKA *Recurvirostra avosetta*. Hela kommunen. Tabellen är delad så att lokaler på Falsterbonäset står för sig och lokaler vid Foteviken för sig. NF = Flommen, KN = Knösen, IH = Inre Höllviken, IF = Inre Foteviken, VÄ = Vellinge ängar, EÄ = Eskilstorps ängar, GÄ = Gäsie ängar, Janstorp. Lokaler: = antal lokaler med häckningar.

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	36	45	5	8	9	8	0	1	11	40	20	16
SF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
NF	8	4	4	3	2	0	15	17	30	65	73	15
SR	3	0	0	25	2	2	1	0	0	0	0	-
KN	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	9	7	3	1	2	0	1	0	5	4	15	3
IH	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	40	110	155	32	80	230	21	112	125	97	19	100
IF	4	10	22	15	10	3	6	3	5	0	7	8
VÄ	20	25	20	70	40	35	120	25	23	12	26	39
EH	35	0	14	77	10	15	11	6	0	5	3	17
EÄ	12	12	8	10	0	5	6	5	0	5	2	6
GÄ	0	4	2	1	0	2	0	0	5	0	0	-
Totalt	172	221	233	242	155	300	181	169	204	228	165	211
Lokaler	11	9	9	10	8	8	8	7	7	7	8	

Tabell 18. STÖRRE STRANDPIPARE *Charadrius hiaticula* (Se nästa sida)

Tabell 19. SVARTBENT STRANDPIPARE *Charadrius alexandrinus*. Hela kommunen. Förklaringar: se Tabell 17.

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	-
SF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
NF	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
KN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	9	8	5	6	6	5	1	1	1	3	2	5
IH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
IF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
VÄ	2	2	4	5	3	3	3	3	1	0	0	3
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
GÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	12	11	9	11	9	8	4	4	3	4	2	8
Lokaler	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	1	

Tabell 18. STÖRRE STRANDPIPARE *Charadrius hiaticula*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	3	5	3	3	7	9	7	5	5	6	10	5
SR	3	5	3	3	5	4	3	5	4	3	3	4
ÄN	8	8	8	5	5	5	4	8	6	6	5	6
HN	9	16	15	13	9	11	8	10	11	10	10	11
EH	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	23	36	31	24	26	29	22	28	26	25	28	27

Tabell 20. TOFSVIPA *Vanellus vanellus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	12	12	11	15	16	10	4	10	13	13	11	12
HN	12	16	17	13	13	17	9	11	18	13	14	14
EH	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	24	28	29	28	30	27	13	21	31	26	25	26

Tabell 21. KÄRRSNÄPPA *Calidris alpina schinzii*. Hela kommunen. Förklaringar: se Tabell 17

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
NF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	-
KN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-
IH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	7	10	15	12	8	8	8	10	7	7	5	9
IF	2	3	1	1	2	0	0	0	0	0	1	-
VÄ	30	52	50	67	60	60	50	40	46	44	34	50
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EÄ	18	30	42	40	35	35	20	30	23	22	17	30
GÄ	1	3	2	2	1	2	2	1	7	3	3	2
Totalt	59	98	111	123	106	105	80	81	83	76	60	92
Lokaler	6	5	6	6	5	4	4	4	4	4	5	

Tabell 22. BRUSHANE *Philomachus pugnax*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	-

Tabell 23. ENKELBECKASIN *Gallinago gallinago*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	2	2	1	1	1	1	2	1	0	0	0	1
HN	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	5	3	1	1	1	1	2	1	0	0	0	2

Tabell 24. RÖDSPOV *Limosa limosa*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-

Tabell 25. RÖDBENA *Tringa totanus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1
ÄN	8	10	8	5	8	8	5	10	10	10	8	8
HN	30	40	45	45	33	44	27	27	38	40	43	37
EH	10	3	2	3	4	2	0	0	3	4	1	3
Totalt	49	54	56	54	46	54	33	37	51	54	52	49

Tabell 26. SKRATTMÅS *Larus ridibundus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	4	120	145	70	30	59	3	3	3	7	5	44
EH	0	40	14	22	1	2	0	0	0	0	4	-
Totalt	4	160	159	92	31	61	3	3	3	7	9	52

Tabell 27. FISKMÅS *Larus canus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	2	15	3	3	0	5	2	4	0	0	1	3
SR	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	-
HN	6	15	10	18	20	25	11	20	13	34	33	17
EH	0	40	28	28	24	11	8	9	8	6	5	16
Totalt	8	70	41	50	45	41	22	34	22	41	41	37

Tabell 28. SILLTRUT *Larus fuscus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	5	20	7	3	3	1	0	0	0	0	0	4
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	-
EH	0	2	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3
Totalt	5	22	10	7	6	5	4	4	3	3	3	7

Tabell 29. GRÅTRUT *Larus argentatus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	1550	1440	1265	626	626	267	162	15	34	20	21	601
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	20	30	35	100	110	140	60	70	20	30	18	62
EH	150	450	540	618	850	811	885	869	783	698	698	665
Totalt	1720	1920	1840	1344	1586	1218	1107	954	837	748	737	1327

Tabell 30. HAVSTRUT *Larus marinus*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	3	9	8	10	11	8	6	4	4	4	1	7
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	2
EH	2	4	5	5	8	9	10	14	16	14	24	9
Totalt	5	15	15	17	22	20	19	20	23	20	27	18

Tabell 31. SKRÄNTÄRNA *Sterna caspia*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-

Tabell 32. KENTSK TÄRNA *Sterna sandvicensis*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	-

Tabell 33. FISKTÄRNA *Sterna hirundo*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	-
EH	0	2	2	2	0	0	0	1	0	0	0	-
Totalt	0	2	2	2	1	2	0	1	0	0	0	1

Tabell 34. SILVERTÄRNA *Sterna paradisaea*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	5	8	1	1	5	3	3	5	4	5	20	4
SR	7	7	4	3	6	3	7	2	1	0	2	4
ÄN	3	3	1	0	1	1	2	1	1	1	2	1
HN	4	10	8	13	27	42	7	25	26	46	14	21
EH	3	15	33	20	18	9	39	4	1	3	15	15
Totalt	22	43	47	37	57	58	58	37	33	55	53	45

Tabell 35. SMÅTÄRNA *Sterna albifrons*. Hela kommunen. Förklaringar: se Tabell 17.

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	11	10	6	7	8	17	10	11	11	8	15	10
SF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
NF	2	4	1	1	2	0	0	0	0	3	0	1
SR	4	1	0	6	15	10	10	7	4	3	2	6
KN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	8	2	1	1	2	2	3	3	3	3	2	3
IH	13	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-
HN	2	12	17	5	4	10	2	20	15	5	1	9
IF	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-
VÄ	2	1	0	12	4	5	7	5	0	2	0	4
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
GÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	42	34	25	32	37	44	32	46	33	24	20	35
Lokaler	7	7	4	6	8	5	5	5	4	6	4	

Tabell 36. JORDUGGLA *Asio flammeus*. (2 par häckade utanför inv.omr. 1996.)

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I100
MÅ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
ÄN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
HN	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
EH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-

LÄNSSTYRELSEN

I SKÅNE LÄN

Rapportserien Skåne i utveckling

ISSN 1402-3393

- 2000:1 Biologisk återställning i kalkade vatten. Plan för perioden 2000-2004. *Miljöenheten*
- 2000:2 Öppenvård i utveckling, statsbidrag fördelat under 1999. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:3 Verksamhetstillsyn inom äldreomsorgen i 13 skånska kommuner.
Samhällsbyggnadsenheten
- 2000:4 Barnvårdsutredningar. Effekter av ändrad lagstiftning. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:5 Skånes mångfald - vårt gemensamma ansvar. Miljötilståndet i Skåne – Årsrapport 1999.
Miljöenheten
- 2000:6 Byggnadsminne – vad är det? *Miljöenheten*
- 2000:7 Hemlöshet i Malmö och Göteborg. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:8 Socialtjänstens insatser för att bekämpa våld mot kvinnor. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:9 Undersökning av fintrådiga alger i Öresund och längs sydkusten – en metodikstudie.
Miljöenheten
- 2000:10 Vem ringer sociala funktionen? Telefonstatistik för 1997-1999.
Samhällsbyggnadsenheten
- 2000:11 Skånsk ledarskapsakademi med genus i fokus. Förstudie. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:12 Hemlös i Malmö. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:13 Övervakning av fladdermöss i Skåne. Rapport från 1997. *Miljöenheten*
- 2000:14 Övervakning av fladdermöss i Skåne. Rapport från 1998. *Miljöenheten*
- 2000:15 Övervakning av fladdermöss i Skåne. Rapport från 1999. *Miljöenheten*
- 2000:16 Inventering av vanlig groda och åkergroda i Skåne. Årsrapport 1996. *Miljöenheten*
- 2000:17 Inventering av vanlig groda och åkergroda i Skåne. Årsrapport 1997. *Miljöenheten*
- 2000:18 Inventering av vanlig groda och åkergroda i Skåne. Årsrapport 1998. *Miljöenheten*
- 2000:19 Inventering av vanlig groda och åkergroda i Skåne. Årsrapport 1999. *Miljöenheten*
- 2000:20 Årsrapport för socialtjänsten i Skåne län 1999. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:21 Vart tog barnet vägen? Rapport från 3 BUP-kliniker och 15 kommuner, Länsstyrelsen, Socialstyrelsen i samverkan. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:22 Vårdnad, boende och umgänge. Den ändrade lagstiftningens effekter på det familjerättsliga arbetet. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:23 Länsrapport 1999 inom alkoholområdet Skåne län. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2000:24 Kemikaliekontroll enligt miljöbalken. Miljönämndens tillsynsansvar. *Miljöenheten*
- 2000:25 Effektoppföljning i kalkade och icke kalkade vatten, vinter 2000. *Miljöenheten*